

Can Vies, any zero

“L’excavadora va fer mal a tot el barri, als partidaris de l’okupació de Can Vies i als qui ens estimem Can Vies com a edifici històric de Sants i no el volem veure enderrocant. Per això s’han guanyat les simpaties de força gent del barri. L’Ajuntament, en aquest sentit, ha estat poc intel·ligent”. En Jordi viu a tocar de Can Vies. Assegura que les molèsties que provoquen els *okupes*, al marge dels aldarulls i la violència arran del desallotjament, són “ocasionals”, però aclareix que “de cap manera és el gran centre social del barri com volen vendre”. El que sí que és un símbol és “l’edifici, de finals del XIX, que podria ser un equipament per a tot el barri, com passa ara amb les Cotxeres de Sants o Can Batlló, per cert, també autogestionat”. El desallotjament i l’enderrocament parcial de Can Vies ha obligat els veïns a posicionar-se en un dels dos bàndols majoritaris, a favor o en contra dels *okupes*, sense que hi hagi marge per a gaires matisos. Però al final, uns i altres han acabat essent les víctimes “d’un estat de setge i sotmesos a un toc de queda durant una setmana”, afegeix el Jordi.

Durant aquesta setmana de violència al carrer s’ha destrossat mobiliari urbà per valor d’uns 200.000 euros, una unitat mòbil de TV3 –el cost és de 500.000 euros– i destrosses en molts comerços dels voltants. Molts veïns i comerciants no volen enfrontar-s’hi perquè tenen por, i defensen l’actuació dels Mossos d’Esquadra: “La gent té por, molts no volen signar el manifest veïnal que demana a l’Ajuntament igualtat d’oportunitats per fer ús dels espais públics per a les 200 entitats que té el barri i que no cedeixi al xantatge dels violents, perquè de cap manera els *okupes* de Can Vies han fet un gran servei al barri, com pretenen fer creure per legitimar la imposició de les seves idees”, explica en Joan, jubilat i molt actiu en el teixit associatiu de Sants.

De fet, els testimonis amb qui ha parlat EL TEMPS no han volgut aparèixer a les fotografies ni donar el seu nom complet. Tret de l’Antoni Feliu,

El desallotjament i l’enderrocament parcial de l’edifici ‘okupat’ de Can Vies al barri de Sants de Barcelona, propietat de TMB, ha desfermat una onada de violència al carrer. Després de la tempesta, els veïns estan dividits. Per a uns, els ‘okupes’ han provocat un estat de setge permanent, per a d’altres, Can Vies és un símbol del barri profanat per la policia i l’Ajuntament. I enmig, el gruix, que vol un referèndum per decidir el futur d’aquest edifici històric.

un jove propietari d’un comerç, que no té por d’expressar què pensa. “Respecto les seves idees, però amb accions il·legals i violència no es pot negociar res. Han provocat un estat de por inacceptable, que de cap manera és extrapolable a tot el col·lectiu *okupa*, però el resultat final és un barri destrossat per uns antisistema que volen viure a compte del sistema”. L’Antoni apunta a la manca d’un casal per a joves a Sants, i suggereix que Can Vies podria donar resposta a aquesta necessitat, “però de manera democràtica i oberta a tots els

veïns”. El Jordi pensa el mateix: “S’ha de fer un referèndum perquè els veïns, sense por ni pressions, decideixin què volen fer amb Can Vies, perquè és un edifici històric que cal rehabilitar, però per a tots els veïns. Si els *okupes* tenen tan clar que el barri està al seu costat, no han de posar-se en contra d’un referèndum, no?”.

Un altre veí, en Josep, insisteix en el dret dels veïns de gaudir dels equipaments públics “respectant les regles del joc i amb el consens de l’Ajuntament”. Assenyala que al barri “hi ha diverses

Dalt, l'excavadora que va començar a enderrocar Can Vies, va cremar durant tota una nit. I al cap de pocs dies, voluntaris i okupes van començar una reconstrucció de l'edifici que ara ha quedat aturada temporalment. A sota, una de les nits de disturbis al carrer, en què joves encaputxats van cremar mobiliari urbà i van destrossar diversos aparadors de comerços.

entitats que voldrien tenir un local però no disposen de diners, i moltes altres que fan grans esforços per pagar el lloguer de les seves seves, de manera que és injust que els *okupes* rebuin un tracte de discriminació positiva". Al seu entendre, "l'Ajuntament ha fet un pas molt perillós cedint al xantatge, se'ls ha anat de mare tot plegat".

Obert a tothom? EL TEMPS ha preguntat a diversos veïns de la zona quina era la seva relació amb Can Vies. L'opinió general és que no és cert que

fos un espai obert a la participació de tots els veïns, tot i que sí que s'han dut a terme algunes activitats que han captat l'interès del veïnat. "No és ni de lluny el centre neuràlgic de la vida associativa del barri, per entrar-hi has d'anar acompanyat d'algú de dins o d'un amic seu. Francament, les iaies del barri no freqüenten Can Vies, ni tampoc el jovent que vol un oci sa", opina el Xavier, un noi de 25 anys que defensa "la lluita contra el sistema del moviment *okupa* però no la violència i la *kale borroka* que han muntat".

El Jordi afegeix que es pot viure davant de Can Vies sense massa molèsties, "tret d'alguns dies que fan festa i hi ha soroll i brutícia al carrer, sobretot vomitades". Però la setmana de disturbis la situació ha estat prou diferent: "Tenies molts números de rebre d'una banda i de l'altra, *okupes* i mossos, i a més, no podies accedir lliurement al teu carrer ni al metro perquè estava tot encerclat. No és el que vol ningú per viure tranquil al seu barri".

I ara, què? Dimecres 4 de juny, amb els ànims més calmats, les Cotxeres de Sants van acollir dues assemblees. Una, del moviment *okupa*, en què es va intentar establir un full de ruta després de saber que l'Ajuntament de

Barcelona els ha donat una treva de trenta mesos fins a enderrocar-lo i fer-hi una zona verda. Només van permetre la presència de periodistes durant deu minuts, però veïns assistents a la reunió han explicat a EL TEMPS que "els *okupes* es plantegen reconstruir l'edifici i pagar la defensa jurídica dels detinguts, motiu pel qual es va proposar de fer un Verkami per aconseguir la solidaritat econòmica dels veïns". Els portaveus de Can Vies van explicar que segons els informes de tècnics propers al col·lectiu, l'edifici no està en perill d'ensorrament, com diu l'Ajuntament, sinó que necessita algunes "reparacions", que es faran "sense demanar ajuda al consistori", perquè el col·lectiu "no vol entrar en el marc de legalitat imposat per l'administració".

L'altra assemblea la van fer veïns que estan en contra del camí triat pels *okupes* per defensar Can Vies. D'allà va sortir un manifest que els veïns podran signar en els propers dies. D'aquesta assemblea va sortir la preocupació que "la calma al barri sigui només una treva temporal, perquè per a ells la guerra no s'ha acabat", avisa l'Antoni Feliu. Aquest jove explica com es va produir el desallotjament de la fàbrica AMSA fa uns anys, que aplegava *okupes* de tot Europa i que va generar també molta tensió, i recorda també que "els *okupes* de Can Vies van rebentar una festa major de Sants perquè, després de molts anys que l'Ajuntament els havia cedit un espai per fer festes alternatives, els el va prendre perquè havien passat la línia vermella".

Sigui com sigui, el futur de Can Vies, com a edifici *okupat* o com a equipament social de barri, s'ha de dissenyar de forma democràtica. Això és el que pensen la majoria de veïns, "també els que vam participar a les cassolades i a les manifestacions pacífiques que s'han fet, que no tenen res a veure amb la violència de les nits", afegeix l'Elisenda. Una consulta sobre Can Vies seria, a parer de molts, "una solució democràtica per a un edifici molt estimat al barri, sempre que tothom en respecti el resultat", remarca.

En tot cas, caldrà veure què passa en les properes setmanes i quines peces mouen uns i altres.

Gemma Aguilera